

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ՏԵՂԱԿԱՆ

ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՀԱՐՑԵՐՈՎ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ 2015 ԹՎԱԿԱՆԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

- Նախապատրաստվել և անցկացվել են մարզի խորհրդի 4 նիստեր: Նիստերի օրակարգերում ընդգրկվել և քննարկվել են 13 հարցեր:
- Մարզի համայնքների ՏԻՄ-երի գործունեության, համայնքների հիմնախնդիրների և հրատապ լուծում պահանջող հարցերի վերաբերյալ պարբերաբար մարզպետին, մարզպետի տեղակալներին և մարզպետարանի համապատասխան ստորաբաժանումների ղեկավարներին ներկայացվել է անհրաժեշտ տեղեկատվություն:
- Տեղական ինքնակառավարման և հանրապետական գործադիր մարմինների տարածքային ստորաբաժանումների գործունեության համակարգման բնագավառում օրենսդրությամբ մարզպետին վերապահված լիազորությունների լիարժեք և արդյունավետ իրականացման նպատակով ներկայացվել է մարզպետի 24 որոշումների և 2 կարգադրությունների նախագծեր:
- Իրականացվել է ՀՀ օրենսդիր, գործադիր, տարածքային և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից ստացված 5078 գրությունների քննարկման աշխատանքների համակարգումը 2014թ.-ի համեմատությամբ 357-ով պակաս:
- Ներկայացվել է պաշտոնական թղթակցության 1104 պատասխանների նախագծեր, 2014թ.-ին՝ 1112:
- Ուսումնասիրվել է քաղաքացիներից ստացված 61 դիմումներ, բողոքներ և առաջարկություններ, ներկայացվել են դրանց պատասխանների նախագծեր, 2014թ.-ին՝ 96 :

- Կազմակերպվել է ՀՀ օրենսդիր և գործադիր մարմիններից ստացված իրավական ակտերի նախագծերի քննարկումներ, ստացված առաջարկությունները և դիտողությունները ներկայացվել են այդ մարմիններին:
- Ըստ անհրաժեշտության և ստացված հանձնարարականների կազմվել և համայնքների ՏԻՄ-երին է ուղարկվել **91** շրջաբերական գրություններ, 2014թ.-ին՝ **90**:
- Վարչության աշխատակիցները մասնակցել են **39** համայնքներում Լոռու մարզպետի 19.01.2015թ. թիվ 6-Ա որոշմամբ ստեղծված հանձնաժողովի կողմից իրականացված վարչական վերահսկողության աշխատանքներին և դրանց վերաբերյալ քննարկումներ են կազմակերպվել Լոռու մարզպետի տեղակալների մոտ: Մարզի համայնքներում իրականացված վարչական վերահսկողության արդյունքների վերլուծությունը ցույց է տվել, որ զգալի առաջընթաց կա համայնքի ղեկավարի սեփական և պետության պատվիրակած լիազորությունների և համայնքի ավագանու լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերով կարգավորվող կարգերի և ընթացակարգերի հաստատման ուղղությամբ: Համարյա բոլոր համայնքների ավագանիների կողմից հաստատվել են տեղական ինքնակառավարմանը բնակչության մասնակցության, հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության իրականացման, ՏԻՄ-երի կամավոր լիազորությունների իրականացման կարգերը:
- Պարբերաբար կազմակերպվել է մարզպետի և նրա տեղակալների այցելությունները համայնքներ:
- Համակարգվել է համայնքների 2014 թվականի բյուջեների կատարման տարեկան հաշվետվություններին մարզպետարանի ներկայացուցիչների մասնակցության աշխատանքները:
- Համագործակցելով մարզպետարանի աշխատակազմի ստորաբաժանումների և համայնքապետարանների հետ հավաքագրվել և ՀՀ փոխվարչապետ, տարածքային կառավարման նախարարի 2013 թվականի մայիսի 2-ի «ՀՀ համայնքների տեղեկատվական բազայի արդիականացման նպատակով ՀՀ համայնքներից տվյալների հավաքագրման, ամփոփման և համայնքների տեղեկատվական բազա էլեկտրոնային

ծրագիր մուտքագրման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 54-Ա հրամանով հաստատված ձևաչափերին համապատասխան ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն է ներկայացվել 2015 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ մարզի համայնքների տեղեկատվական բազան:

- Պարբերաբար հավաքագրվել և ըստ եռամսյակների ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն է ներկայացվել համայնքների ղեկավարների և ավագանիների կողմից կազմակերպված ընդունելություններին մասնակցած քաղաքացիների թվաքանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը, ինչպես նաև համայնքների բյուջեների հրապարակայնության (համայնքային բյուջեի եռամսյակային և տարեկան հաշվետվությունների, հաստատված բյուջեի և նրանում կատարվող փոփոխությունների) և ավագանու դերակատարության ու պատասխանատվության բարձրացման մասին տվյալները:
- Կազմակերպվել է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից ընդունված որոշումների օրինականության վերահսկումը, թերի կամ գործող օրենսդրության պահանջներին չհամապատասխանող որոշումների մասին տեղյակ է պահվել դրանք ընդունող ՏԻՄ-երին և առաջարկվել է դրանք լրամշակել, համապատասխանեցնել գործող օրենսդրությանը: 2015 թվականին ստացվել են համայնքների ավագանիների 3537 որոշումներ, 2014թ.-ին՝ 3771 :
- Ըստ անհրաժեշտության և մարզպետի, մարզպետի տեղակալների և աշխատակազմի ղեկավարի հանձնարարականների վարչությունը համագործակցել է մարզպետարանի աշխատակազմերի ստորաբաժանումների հետ առկա խնդիրների համատեղ լուծման համար: Մասնավորապես՝
 - քաղաքաշինության վարչության հետ իրականացվել են աշխատանքներ նույնիսկ համայնքներին ուժեղ քամու պատճառած վնասների չափերի մասին տեղեկատվության հավաքագրման մասին,
 - համայնքներում կազմակերպված մշակութային միջոցառումների իրականացման հետ կապված վարչությունը աջակցել է կրթության, մշակույթի և սպորտի վարչությանը,

- պետության կողմից գյուղատնտեսության ոլորտում իրականացվող ծրագրերի մասով աշխատանքներ են իրականացվել գյուղատնտեսության և բնապահպանության վարչության հետ:
- Աշխատանքներ են տարվել հանրապետական գործադիր մարմինների տարածքային ծառայությունների հետ (անշարժ գույքի և կադաստրի ստորաբաժանումներ, անձնագրային բաժիններ, զինկոմիսարիատներ, վիճակագրության ծառայություն մարզային բաժին, ոստիկանության, փրկարարական մարզային վարչություններ, «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության Վանաձորի հաշվառման քննական բաժանմունք և այլ ծառայություններ):

ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

- 2015 թվականին մարզպետի որոշումներով նշանակվել և անցկացվել են ՏԻՄ-երի հերթական ընտրություններ **8** համայնքներում, որից **4-ում** (Դուրսալ, Ուռուտ, Արծնի, Չկալով) համայնքի ղեկավարի և ավագանու անդամների, **3-ում** համայնքի ղեկավարի (Ալավերդի, Անտառամուտ, Եղեգնուտ), Խնկոյան համայնքում՝ ավագանու անդամների: Ուրասար և Լուսաղբյուր համայնքներում անցկացվել են համայնքի ղեկավարների արտահերթ ընտրություններ:
- 2016 թվականին Դարպաս և Մղարթ համայնքներում անցկացվել են համայնքի ղեկավարի արտահերթ ընտրություններ, տարվա ընթացքում ՏԻՄ-երի ընտրություններ են անցկացվելու **95** համայնքներում (**76-ում** համայնքի ղեկավարի և ավագանու, **6-ում** համայնքի ղեկավարի և **13-ում** համայնքի ավագանու): ՀՀ կառավարության որոշմամբ փետրվարի 14-ին անցկացվելու է Թումանյան, Մարց, Քարինջ, Լորուտ, Շամուտ, Աթան, Ահնիձոր համայնքների միավորման արդյունքում ձևավորվելիք Թումանյան համայնքի ղեկավարի և ավագանու ընտրությունները: Մարզպետի որոշմամբ ապրիլի 17-ին նշանակվել է ՏԻՄ-երի հերթական ընտրություններ **5** համայնքներում (**Սարչապետ և Սարամեջ** համայնքներում համայնքի ղեկավարի և ավագանու, **Սպիտակ, Խնկոյան և Դաշտաղեմ** համայնքներում համայնքի ղեկավարի): 2016 թվականի սեպտեմբեր կամ հոկտեմբեր ամիսներին մարզի **89** համայնքներում կայանալու են ՏԻՄ-երի հերթական (**73**

համայնքներում համայնքի ղեկավարի և ավագանու, **3-ում** համայնքի ղեկավարի և **13-ում** համայնքի ավագանու) ընտրություններ:

- Վարչությունը մասնակցել է 2015 թվականի մայիսի 17-ին Թումանյան, Մարց, Քարինջ, Լորուտ, Շամուտ, Աթան, Ահնիձոր համայնքները միավորելու տեղական հանրաքվեի նախապատրաստման և անցկացման աշխատանքներին: 2016 թվականին նախատեսվել է մեթոդական, խորհրդատվական և գործնական օգնություն ցուցաբերել փետրվարի 14-ին Թումանյան, Մարց, Քարինջ, Լորուտ, Շամուտ, Աթան, Ահնիձոր համայնքների միավորման արդյունքում ձևավորվելիք Թումանյան համայնքի ՏԻՄ-երին և աշխատակազմին: Մասնավորապես ուշադրություն դարձնելով՝ լուծարվող համայնքների սեփականություն հանդիսացող գույքի և փաստաթղթերի հանձնման-ընդունման, համայնքապետարանների աշխատակազմերի աշխատակիցների աշխատանքից ազատման և վերջնահաշվարկի վճարման, միավորված համայնքի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից իրենց լիազորությունների ստանձման և աշխատակազմի ձևավորման հետ կապված հարցերին:
- ՏԻՄ ընտրությունների, տեղական հանրաքվեի նախապատրաստման և անցկացման կազմակերպման աշխատանքներում աջակցություն է ցուցաբերվել մարզի ԸԸՀ-երին և տեղամասային ընտրական հանձնաժողովներին:
- ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունից ստացվել և համայնքապետարաններին է տրամադրվել 2014թ.-ի երկրորդ և 2015թ.-ի առաջին կիսամյակներում բնակչության պետական ռեգիստրում հաշվառված և հաշվառումից հանված քաղաքացիների ցուցակները:
- Կարևորելով ՏԻՄ-երի բյուջետային կարողությունների զարգացումը և տեղական եկամուտների հավաքագրման աճի ապահովումը՝ մարզի բոլոր համայնքների ղեկավարներին և համայնքապետարանների աշխատակազմերին մշտական խորհրդատվական, մեթոդական, գործնական օգնություն է ցուցաբերվել համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտների հավաքագրման կազմակերպման հարցում: Իրականացվել է բյուջեների սեփական եկամուտների ցածր հավաքագրում, աշխատավարձերի և սոցիալական ապահովագրության գումարների պարտքեր ունեցող համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեության

վերլուծություններ և արդյունքները քննարկվել են մարզպետի տեղակալների կողմից անցկացված խորհրդակցությունների ժամանակ: Բյուջեների սեփական եկամուտների ցածր հավաքագրում ունեցող համայնքների ղեկավարներին ուղարկվել են գրություններ:

- 2015 թվականին մարզի համայնքների բյուջեների սեփական եկամուտները կատարվել են **99,8 %-ով**, 2014 թվականի համեմատությամբ աճը կազմել է **2,6 %**:
- Աջակցություն է ցուցաբերվել համայնքապետարանների աշխատակազմերին գույքահարկի բազաների վարման աշխատանքները կազմակերպելու հարցում, ՀՀ ոստիկանության «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայությունից ստացվել և աշխատակազմերին է տրամադրվել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց անվամբ հաշվառված տրանսպորտային միջոցների ցանկը: Ամիսը մեկ անգամ «Ճանապարհային ոստիկանություն» ծառայության Վանաձորի հաշվառման քննական բաժանմունքից ստացվել, տեսակավորվել և ըստ համայնքների աշխատակազմերին է տրամադրվել հաշվառված և հաշվառումից հանված տրանսպորտային միջոցների ցուցակները:
- Հաշվի առնելով վարչության 2014թ.-ի հաշվետվության ժամանակ ՀՀ Լոռու մարզպետի տված հանձնարարականը 2015թ.-ին ուշադրություն է դարձվել քաղաքացիների կողմից կամովին հրաժարված հողակտորները օրենսդրությամբ սահմանված կարգով համայնքային սեփականություն գրանցելու ուղղությամբ: 2015թ.-ին **2000-ից** ավելի հողակտորներ գրանցվել են անշարժ գույքի և կադաստրի ստորաբաժանումներում և դարձել են համայնքային սեփականություն:
- Կարևորելով համայնքապետարանների աշխատակազմերի աշխատակիցների որակավորման բարձրացումը «Վեկտոր Պլյուս» ՍՊԸ-ի հետ կազմակերպվել է գույքահարկի և հողի հարկի տեղեկատվական շտեմարանները վարող 20 համայնքների աշխատակիցների վերապատրաստումը:
- 2016 թվականին նախատեսվում է համակարգել ՏԻՄ-երի կողմից համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (շենքերի, շինությունների) գույքային իրավունքների պետական գրանցումների աշխատանքների իրականացումը:
- 2015 թվականին բոլոր այն համայնքներում որտեղ ըստ օրենքի պետք է հաստատվեին համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրերը, դրանք կազմվել և հաստատվել են հաշվի առնելով ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարության, «Վորլդ Վիժն Հայաստան»

միջազգային կազմակերպության, «Համայնքների ֆինանսիստների միավորում» ՀԿ-ի կողմից համատեղ մշակված «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման» ուղեցույցի մեթոդաբանությամբ:

2015թվականին «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխություններից մեկը վերաբերվում է համայնքի զարգացման ծրագրում պարտադիր ներառվող միջոցառումներին: Վարչության կողմից պետք է համակարգվի զարգացման ծրագրերում աղետների ռիսկերի կառավարման և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնական մոտեցումների կիրառումը: Այդ նպատակով մարզի համայնքներում պետք է իրականացնել աղետների ռիսկերի գնահատում, ինչի լավ փորձն ունի ԱՌՆԱՊ հիմնադրամը և «Լոռե» փրկարար ջոկատ» ՀԿ-ն, որոնց միջոցով 2015 թվականին իրականացվել է մարզի միավորվող համայնքների աղետների ռիսկերի գնահատում: Այս աշխատանքները իրականացնելու համար անհրաժեշտ է ֆինանսական միջոցների ներդրում, ուստի պետք է համայնքների ղեկավարների հետ միջոցներ ձեռնարկել այդ աշխատանքը իրականացնելու ուղղությամբ:

- Իրականացվել է աշխատանքներ Վայոց ձորի մարզի Ջերմուկ քաղաքում կայացած «Գյուղական համայնքների 5-րդ համաժողով»-ին մարզպետարանի և մարզի ՏԻՄ-երի ներկայացուցիչների մասնակցության ապահովման ուղղությամբ:
- ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի կողմից՝ իրականացվել է մարզի 33 համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների վերապատրաստում: Վերապատրաստվել են 11 համայնքների ղեկավարներ և 31 համայնքների ավագանու 85 անդամներ: Վերապատրաստումը իրականացվել է ՀՀ պետական կառավարման ակադեմիայի կողմից՝ համայնքների ղեկավարներից ստացված հայտերի հիման վրա: Վարչությունը նախատեսել է 2016 թվականին ՀՀ տարածքային և արտակարգ իրավիճակների նախարարության և ՏԻՄ-երի վերապատրաստումը իրականացնող կազմակերպության, մարզում գործող հասարակական կազմակերպությունների հետ պլանավորել և ՏԻՄ ընտրություններից հետո՝ մինչև իրենց լիազորությունների ստանձնումը, իրականացնել համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների վերապատրաստումներ:

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

- Համայնքապետարանների աշխատակազմերի համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար հայտարարվել են 119 մրցույթներ, որոնցից կայացել են 45-ը: Մրցույթներին մասնակցելու համար դիմել են 54 քաղաքացիներ, մասնակցել են 51-ը: Մրցույթների արդյունքում հաղթող են ճանաչվել 46 մասնակիցներ, նրանցից 44-ը նշանակել են թափուր պաշտոններում: Կայացած մրցույթների ցածր տոկոսը պայմանավորված է հիմնականում «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությունների ուշացումով և համայնքներում համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու օրենքով սահմանված չափորոշիչներին համապատասխանող կադրերի բացակայությամբ:
- 2015թվականի նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսներին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունվել են մի շարք օրենքներ, որոնցով փոփոխություններ և լրացումներ են կատարվել «Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքներում: Անհրաժեշտ է 2016 թվականին համայնքների տեղական ինքնակառավարման մարմինների գործունեությունը իրականացնել հաշվի առնելով վերոնշյալ օրենքներում կատարված փոփոխությունները և լրացումները, մասնավորապես՝ 2015 թվականի համայնքի բյուջեի կատարման տարեկան հաշվետվության հետ համայնքի ավագանուն ներկայացնել նաև հաշվետու տարում համայնքի քառամյա զարգացման ծրագրի իրականացման վերաբերյալ հաշվետվությունը, 15000-ից ավելի բնակչություն ունեցող համայնքների աշխատակազմերի համայնքային ծառայության մրցութային և ատեստավորման հանձնաժողովների կազմավորման, համայնքային ծառայության գլխավոր և առաջատար պաշտոններին անձնագրերի հաստատման հարցերին:
- Ապահովվել են համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնները համալրելու համար հայտարարված մրցույթների հրապարակայնությունը՝ մարզպետարանի կայք էջում մշտապես տեղադրվել են հայտարարված մրցույթների վերաբերյալ տեղեկատվությունները, բացի այդ պատշաճ կերպով կազմվել և սահմանված ժամկետներում ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների

նախարարություն են ներկայացվել համայնքային ծառայության թափուր պաշտոնները համալրելու համար հայտարարված մրցույթների հայտարարությունները և ժամանակացույցերը: Մրցույթների արդյունքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ամիսը մեկ անգամ ներկայացվել է ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն և հանրային իրազեկման նպատակով դրանք տեղադրվել են մարզպետարանի կայքում:

- Վարչության աշխատակիցները համայնքային ծառայության մրցութային և ատեստավորման հանձնաժողովների կազմում մասնակցել են մարզի համայնքապետարանների աշխատակազմերի 125 համայնքային ծառայողների ատեստավորման աշխատանքներին:
- «Հայաստանի համայնքների հանրապետական ասոցիացիա» ՀԿ-ի հետ կազմակերպվել է մարզի քաղաքապետարանների և գյուղապետարանների աշխատակազմերի 118 համայնքային ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող համայնքային ծառայողների վերապատրաստումը: Նույն ՀԿ-ի հետ կազմակերպվել է նաև վարչական հսկողություն իրականացնող մարզպետարանի աշխատակազմի 8 աշխատակիցների վերապատրաստումը:
- ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից իրականացվել են մարզի 9 համայնքապետարանների աշխատակազմերի կադրային գործի վարման նկատմամբ վերահսկողություն, հայտնաբերված թերությունների վերացման ուղղությամբ ձեռնարկվել են անհրաժեշտ միջոցներ և արդյունքների մասին տեղեկատվությունը ներկայացվել է ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն: Իրականացված վերահսկողությունից հետո վերլուծվել են հայտնաբերված ընդհանրական թերությունները և շրջաբերական գրությամբ համայնքների բոլոր ղեկավարներին առաջարկվել է միջոցներ ձեռնարկել դրանց վերացման և կանխարգելման ուղղությամբ: Պետք է նշել, որ նախորդ տարիների համեմատ զգալիորեն նվազել են արձանագրված թերությունները:
- Սահմանված ժամկետներում մարզի բոլոր համայնքներից ստացվել և ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից վարվող էլեկտրոնային ծրագրում մուտքագրվել են համայնքների աշխատակազմերի 2015թ.

համար գործող հաստիքացուցակների, աշխատակիցների թվաքանակների և պաշտոնային դրույքաչափերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Քննարկվել են համայնքների քաղաքապետարանների և գյուղապետարանների աշխատակազմերի համայնքային ծառայության անվանացանկերում փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ առաջարկությունները և դրանք ներկայացվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարին: Տարվա ընթացքում աշխատակազմերի համայնքային ծառայության 14 պաշտոններ հանվել են, 13-ը ավելացվել:

- Մարզի քաղաքապետարանների և գյուղապետարանների աշխատակազմերից մշտապես հավաքագրվել են համայնքային ծառայողների մասին անհրաժեշտ տեղեկությունները (գրանցամատյան Ձև 1, 2) և դրանք ներբեռնվել են ՀՀ տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից վարվող էլեկտրոնային ծրագրում:
- Մշտական մեթոդական և գործնական օգնություն է ցուցաբերվել մարզի տեղական ինքնակառավարման մարմիններին ՏԻՄ ոլորտի գործող օրենսդրության և հատկապես «Տեղական ինքնակառավարման մասին» և «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքների կիրարկման և գործավարության կազմակերպման հարցերում:
- 2016 թվականին նախատեսվել է համակարգել գյուղական համայնքներում ներքին աուդիտի ներդրման ուղղությամբ իրականացվելիք աշխատանքները: Անցկացնել մարզպետարանի կողմից ՏԻՄ-երին ցուցաբերվող մեթոդական օգնության կարիքների գնահատման մոնիտորինգ և ձեռնարկել միջոցներ օրենքով պարտադիր համարվող համայնքների քաղաքաշինական կանոնադրությունները և գործավարության կարգերը ՏԻՄ-երի կողմից հաստատելու ուղղությամբ:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱՆԵՐԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ ՄԱՐԶԻ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒՄ

- Մարզի 113 համայնքներից 58-ը ապահովված են համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգով:
- Մարզի 42 համայնքներ ունեն ինտերնետային կայքեր, սակայն այդ կայքերի շահագործման մակարդակը գոհացուցիչ չէ: Վարչության կողմից հետևողական

աշխատանքներ են կատարվում համայնքների կողմից այդ կայքերում առկա նյութերի թարմացման ուղղությամբ, սակայն քիչ չեն դեպքերը երբ կայքերը անհասանելի են լինում գյուղապետարաններում սերվերների անջատած պահելու պատճառով:

- ՀԿՏՀ ներդրած 56 համայնքների համակարգերը միացված են Mullbery համակարգին՝ էլեկտրոնային փաստաթղթաշարժ իրականացնելու նպատակով: Այդ համայնքներից մեծ մասը փաստաթղթաշարժը մարզպետարանի հետ չեն իրականացնում այդ համակարգում տարաբնույթ տեխնիկական անսարքությունների պատճառաբանությամբ:
- Ըստ կատարված ուսումնասիրության մարզի բոլոր համայնքները ապահովված են համակարգիչներով, սակայն որոշ համայնքներում առկա է 1 համակարգիչ, որով վարվում են նաև համայնքի գույքահարկի և հողի հարկի բազաները, իսկ այդ համակարգիչներով այլ գործառնություններ կատարելը խորհուրդ չի տրվում: Բացառությամբ Անտառաշեն համայնքից մարզի բոլոր համայնքների հետ փաստաթղթային շրջանառություն իրականացվում է էլեկտրոնային փոստի միջոցով: Անտառաշենի գյուղապետարանին էլեկտրոնային փոստ չի տրամադրվել ինտերնետի բացակայության պատճառով: 2016 թվականին ծրագրվել է համագործակցել «Տեղեկատվական համակարգերի զարգացման և վերապատրաստման կենտրոն» Հ/Կ-ի և մարզի քաղաքային համայնքների հետ՝ համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի (ՀԿՏՀ) ընձեռած հնարավորությունները ամբողջական օգտագործելու ուղղությամբ: Մասնավորապես բնակիչների համար հասանելի դարձնել՝ օնլայն ռեժիմով և ծածկագրերի կիրառմամբ հողի հարկի, գույքահարկի և համայնքային գույքի (հողեր, շենքեր, շինություններ և այլն) վարձակալության վճարների տեղեկությունները՝ հաշվարկների, վճարումների, գոյացած պարտքերի և վճարման ժամանակացույցերի վերաբերյալ:

ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ, ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ԵՎ

ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

- Քաղաքացիական հասարակության կայացման ու որոշումների ընդունման գործընթացում բնակչության և քաղաքացիական ակտիվ խմբերի մասնակցության ապահովման, կառավարման գործընթացներում հասարակության տարբեր խավերի մասնակցությունը

համայնքային և մարզային զարգացման ծրագրերի մշակման և իրականացման, համայնքների ղեկավարների մասնակցային գործընթացները արդյունավետ համակարգելու կառավարչական հմտությունները զարգացնելու, տարածքային և տեղական ինքնակառավարման մարմինների առավել թափանցիկ գործունեությունն ապահովելու նպատակով, մարզպետարանի աշխատակազմի, համայնքների ղեկավարների, մարզի հասարակական կազմակերպությունների ջանքերով 2015թ.-ի ընթացքում իրականացվել է հետևյալ միջոցառումները՝

- Մարզի տարածքում գործող ԶԼՄ-ների միջոցով պարբերաբար հաղորդումներ են հեռարձակվել՝ ներկայացնելով մարզպետի, մարզպետարանի և մարզային ենթակայության կազմակերպությունների, համայնքների ՏԻՄ-երի գործունեությունը, գոյություն ունեցող հիմնախնդիրները և իրականացվող ծրագրերը:
- Մարզի զարգացման ծրագրի իրականացման ընթացքի, ինչպես նաև՝ մարզի տարածքում պետական բյուջեի և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ծրագրերի մասին տեղեկատվությունները առաքվել են բոլոր համայնքներին՝ շրջաբերականների, ինտերնետային կայքէջի, մարզում գործող ԶԼՄ-ների միջոցով:
- Հասարակական կազմակերպությունների և զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները մասնակից են դարձել մարզխորհրդի նիստերին, մարզպետարանում հրավիրվող տարբեր քննարկումներին, հասարակական լսումներին:
- Պարբերաբար իրականացվել են մարզպետարանի ինտերնետային կայքէջի թարմացման աշխատանքներ, հանրային իրազեկման նպատակով կայքում տեղադրվել են մարզպետի որոշումներն ու կարգադրությունները, ՏԻՄ-երի որոշումները, մարզային բնույթի տարբեր խնդիրներին վերաբերող տեղեկատվություն:
- Ուշադրություն է դարձվել համայնքապետարաններում և համայնքի բնակչության համար առավել տեսանելի վայրերում տեղեկատվական ցուցատախտակների առկայությանը, համայնքի ղեկավարի և համայնքի ավագանու որոշումների վերաբերյալ համայնքների բնակչությանը իրազեկելու նպատակով դրանք տեղադրվել են մարզպետարանի կամ համայնքապետարանների ինտերնետային կայք էջերում, մեկական օրինակ փակցվել են համայնքապետարաններում առկա տեղեկատվական ցուցատախտակներին և

հանրության համար առավել մատչելի վայրերում: Հարկ է նշել, որ դեռևս համայնքների զգալի մասում ցածր է ՏԻՄ-երի գործունեության հրապարակայնության և թափանցիկության մակարդակը, որոշ համայնքներում տեղեկատվական ցուցատախտակներին չեն փակցվում ՏԻՄ-երի կողմից ընդունված որոշումները կամ դրանք ուշ են թարմացվում:

- Անհրաժեշտությունից ելնելով հասարակական կազմակերպությունների ջանքերով կազմակերպվել են բնակչության իրազեկման ծրագրեր: Ուշադրություն է դարձվել համայնքների զարգացման քառամյա ծրագրերի, համայնքային բյուջեների կազմման և բյուջեների կատարման տարեկան հաշվետվությունների հաստատման հրապարակայնության գործընթացի վրա և կազմակերպվել են հանրային բաց լսումներ և (կամ) քննարկումներ: Համատեղ իրազեկման ծրագրեր են իրականացվել Հայաստանի երիտասարդ կանանց ասոցիացիայի և «Համայնքների համախմբման և աջակցման կենտրոն» ՀԿ-ի հետ:

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐՈՒՄ ՄԱՐԶԻ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

- Համագործակցելով մարզային փրկարարական ծառայության և համայնքների հետ անցկացվել են շտաբային ուսումնավարժություններ՝
 1. «Ջրհեղեղների, հեղեղումների և սելավների դեպքում բնակչության պաշտպանության կազմակերպում և հետևանքների վերացում» թեմայով Սպիտակ, Խնկոյան, Արևաշող, Շենավան, Դուրսալ, Լուսադրյուր, Սարալանջ, Նոր Խաչակապ, Սարահարթ և Շիրականուտ համայնքների ղեկավար կազմերի մասնակցությամբ:
 2. «Հակառակորդի հարձակման սպառնալիքի դեպքում քաղաքացիական պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումը» թեմայով:
 3. «Գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների օջախի վերացում» թեմայով Ստեփանավան, Կուրթան, Վարդաբլուր, Գարգառ, Գյուլագարակ, Ամրակից, Հոբարձի, Լոռի Բերդ, Լեջան և Սարատովկա համայնքների ղեկավար կազմերի մասնակցությամբ:

- Անցկացվել են հատուկ տակտիկական ուսումնավարժություններ՝ «Բազմաբնակարան շենքում գազի պայթյունի դեպքում բնակիչների պաշտպանության կազմակերպում և հետևանքների վերացում», «Հրդեհի դեպքում տարահանման կազմակերպումն ու իրականացումը մշակութահանդիսարանային օբյեկտում», «Հիվանդների պաշտպանության միջոցառումների կազմակերպումը հրդեհի դեպքում», «Էներգետիկ համակարգում վթարի հետևանքի վերացում», «Ջրամատակարարման համակարգում առաջացած վթարի հետևանքների վերացում», «Միջին ճնշման գազատարում առաջացած վթարի հետևանքների վերացում» թեմաներով:
- Անցկացվել են օբյեկտային վարժանքներ մարզի ուսումնական հաստատություններում:
- Ճշտգրտվել են «Լոռու մարզի քաղաքացիական պաշտպանության» և «Լոռու մարզի տարահանման» պլանները:
- Համաձայն ՀՀ Լոռու մարզպետի կողմից հաստատված պլանի կազմակերպվել է ՀՀ ԱԻՆ «Ճգնաժամային կառավարման պետական ակադեմիա» ՊՈԱԿ-ում 2015 ուսումնական տարում ՀՀ Լոռու մարզպետարանի աշխատակազմի, մարզի համայնքների և կազմակերպությունների ղեկավար աշխատողների և մասնագետների պատրաստման դասընթացների մասնակցությունը: Համաձայն հաստատված պլանի տարվա ընթացքում դասընթացներին պետք է մասնակցեին 40 ունկնդիր, որոնցից մասնակցել են 32-ը:
- Վարչությունը մասնակցություն է ունեցել մարզի Թումանյան, Քարինջ, Մարց, Լորուտ, Ահնիձոր, Աթան և Շամուտ համայնքներում ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի և ԱՌՆԱՊ հիմնադրամի կողմից իրականացված «ԱՌՆ գործողությունների կայունության ապահովում» համատեղ ծրագրի իրականացման աշխատանքներին: Ծրագրի շրջանակում իրականացվել է նշված համայնքների աղետների ռիսկերի գնահատում և կազմվել է այդ համայնքների աղետների ռիսկի կառավարման հավաստագիր:

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌ

- ՀՀ Լոռու մարզպետի 2014 թվականի դեկտեմբերի 25-ի «ՀՀ Լոռու մարզում 1999 թվականին ծնված պատանիների կցագրման աշխատանքների կազմակերպման մասին» թիվ 480-Ա որոշման համաձայն կազմակերպվել է մարզի տարածքային

զինկոմիսարիատներում 1999թ.-ին ծնված պատանիների կցագրման աշխատանքները: Ըստ զինկոմիսարիատների ցուցակների կցագրման ենթակա էին **1751** պատանի, որոնցից կցագրվել են **1381**-ը կամ **78.9%**-ը, կցագրման ցածր տոկոսը պայմանավորված է պատանիների հանրապետությունից բացակայությամբ:

- 2015 թվականի ընթացքում կազմակերպվել են ամառային և ձմեռային զորակոչները: 2015թ. ամառային զորակոչի առաջադրանքը տարածքային զինկոմիսարիատների կողմից կատարվել է **105,1%-ով**: Զորակոչից խուսափողների թիվը կազմել է **53 մարդ**՝ նախորդ զորակոչի համեմատությամբ **2-ով** ավելի: Անց է կացվել մարզային զորակոչային հանձնաժողովի մեկ նիստ, հանձնաժողովի որոշմամբ **4** զորակոչիկի անձնական գործ ներկայացվել է հանրապետական զորակոչային հանձնաժողովի քննարկմանը:
- Ներկայումս ընթացքի մեջ է 2015թ. ձմեռային զորակոչը: Հանձնաժողովի որոշմամբ **4** զորակոչիկի անձնական գործ, որպես օրենքով չնախատեսված դեպքեր տարկետում տրամադրելու նպատակով, ուղարկվել է հանրապետական զորակոչային հանձնաժողովի քննարկմանը:
- Աջակցություն է ցուցաբերվել մարզի զինկոմիսարիատներին վարժական հավաքների կազմակերպման գործընթացում:
- Վարչությունը անմիջական մասնակցություն է ունեցել «ՇԱՆԹ 2015» ռազմավարական հրամանատարաշտաբային զորավարությունների կազմակերպման հետ կապված փաստաթղթերի նախապատրաստման, մարզի տարածքում զորավարությունների անցկացման աշխատանքներին: